

RUSZTOWANIE DLA PNĄCZY

Pnące rośliny są chętnie hodowane zarówno na działkach, jak i w ogródkach przydomowych, a także w skrzynkach na większych balkonach czy tarasach. Jednakże, aby uzyskać tu właściwy efekt ozdobny takiej uprawy i by stworzyć roślinom dobre warunki wzrostu, kwitnienia czy nawet owocowania, trzeba zapewnić im odpowiednie rusztowanie, po którym roślina może wspinać się do góry. Nie zawsze takie rusztowanie można zrobić po prostu ze sznurków rozpiętych między np. wbitymi w podłoże tyczkami, tym bardziej, jeżeli zależy nam na specjalnie efektownym wyglądzie naszej hodowli. Z tego względu proponujemy wykonanie drewnianej kratownicy w formie dużej prostokąta (fot. 1), lub zwężającej się do dołu konstrukcji (fot. 2), zawieszanej na zewnętrznej ścianie budynku, bezpośrednio nad przygotowaną do obsadzenia rabata.

Wysokość proponowanej konstrukcji wynosi 2 metry, szerokość zaś 1 m. Poziome elementy to sosnowe lub świerkowe listwy o przekroju 25 x 50 mm, natomiast pionowe listwy, zrobione z tego samego materiału mają przekrój kwadratowy – 25 x 25 mm.

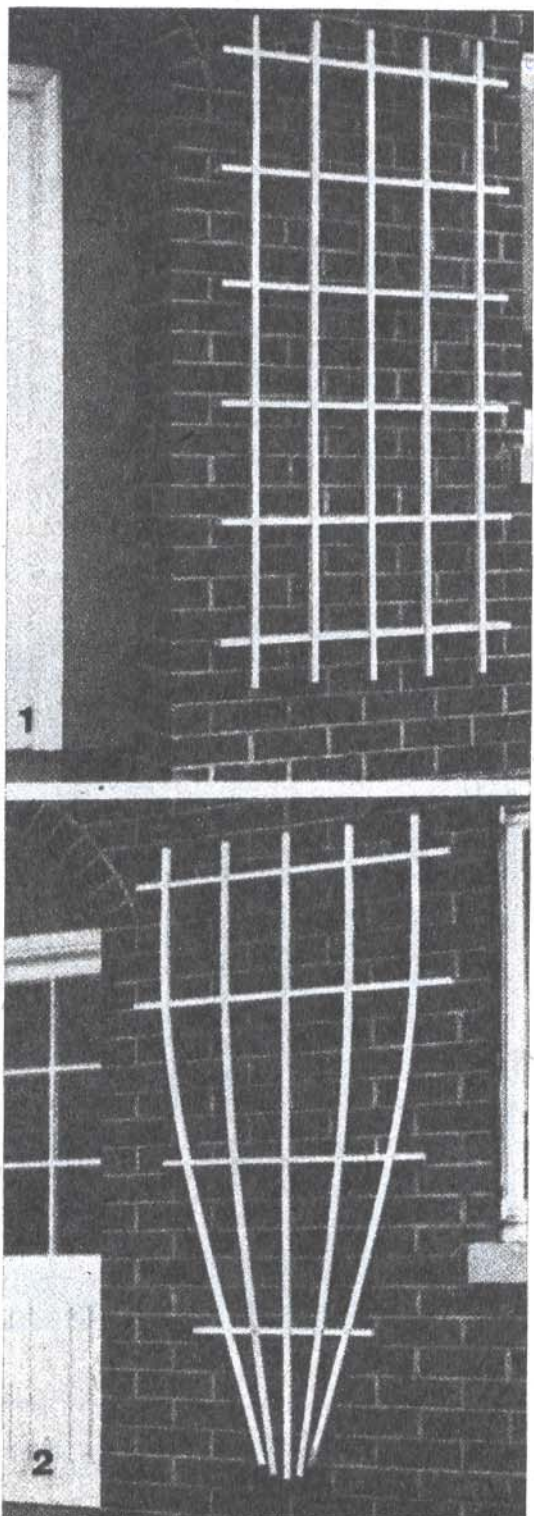
Na fot. 3 – 7 przedstawiony został sposób wykonania rusztowania. Pracę należy rozpocząć od starannego wygładzenia powierzchni wyciętych listw za pomocą drobnoziarnistego płótna lub papieru ściernego.

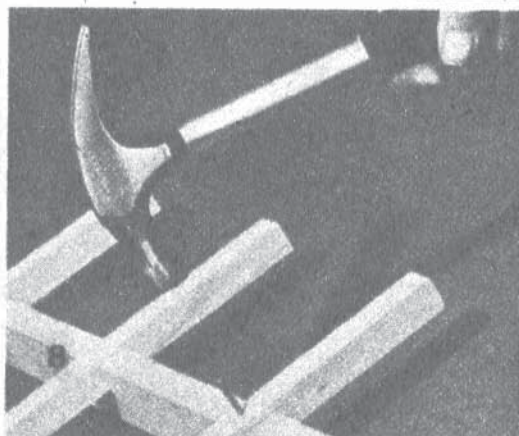
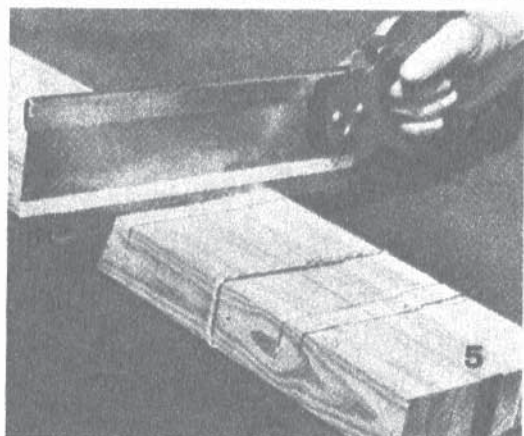
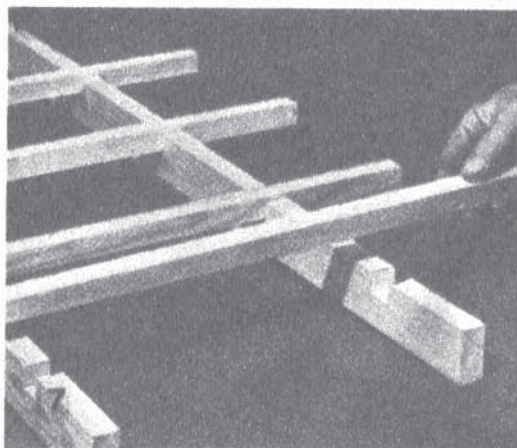
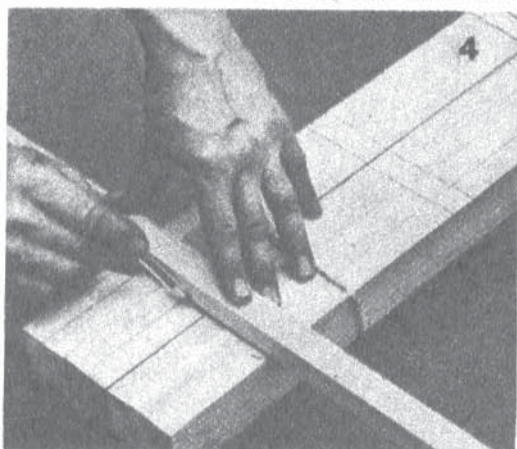
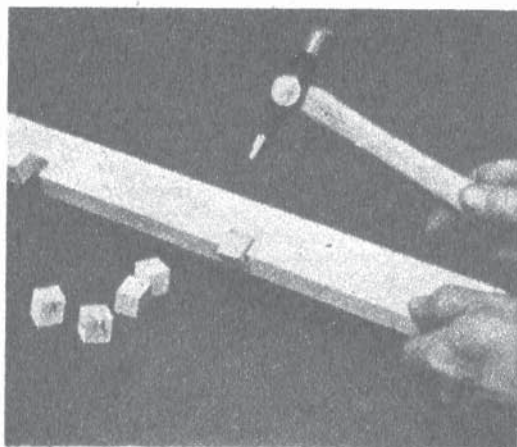
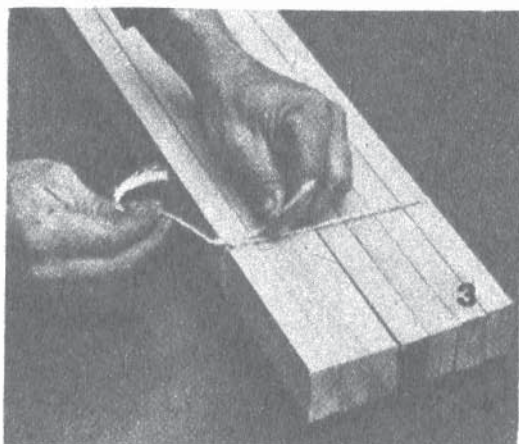
Następnie poziome listwy układamy na gładkiej, równej powierzchni i po wyrównaniu ich tak, by tworzyły równy graniastosłup wiążemy je 2, 3 razy mocnym sznurkiem (fot. 3). Teraz odmierzamy na listwach odpowiednie odległości i posługując się stolarskim kątownikiem lub eklerką i drewnianą listwą rysujemy zarys wycięć niezbędnych do osadzenia w nich pionowych elementów (fot. 4).

Jeżeli do wyznaczenia krawędzi i szerokości wycięć użyjemy jednego z przygotowanych już pionowych elementów, co wydaje się najprostszym wyjściem z sytuacji, to należy pamiętać, że narzynanie elementów poziomych musi odbywać się po wewnętrznych krawędziach przyszytych wycięć, aby ich szerokość była właściwa. Przecież zawsze ślad ołówka wypada na zewnątrz prowadzącej linijki i narysowane krawędzie są oddalone od siebie więcej niż to jest potrzebne.

Do narzynania listw użyjemy piły grzbietnicy (fot. 5) o możliwie jak najdrobniejszych zębach, na powierzchni której przykleimy wąski pasek np. lepca lekarskiego. Przyklejony tak jak na fotografii pasek wyznaczy nam odpowiednią głębokość rzazu – prowadzenie piły bez paska jest bardzo trudne, a uzyskana szczelina nigdy nie będzie miała równej głębokości we wszystkich elementach.

Po wykonaniu wycięć pakiet listw rozwiązujemy, a następnie bardzo prosto, zwężeniem zwykłego młotka usuwamy zbędne kawałki drewna z wnętrza wycięć (fot. 6). Należy tu jednak zwrócić uwagę, że tego rodzaju ułatwienie sobie pracy jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy mamy do czynienia z drewnem prostostoiowym, bezszęcnym. Użycie listw gorszego gatunku wymaga bardzo ostrożnego wylupywania zbędnych kawałków drewna, przy użyciu dłuta płaskiego szerokości około 15–20 mm, a potem

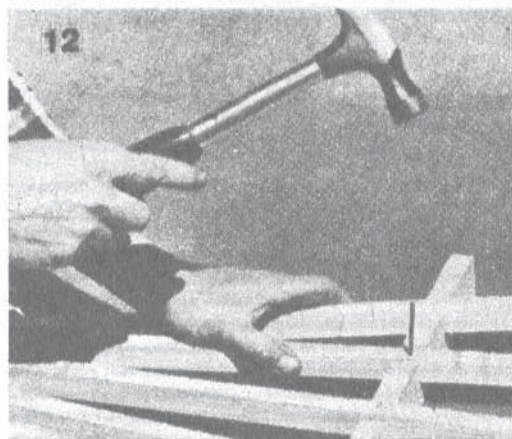
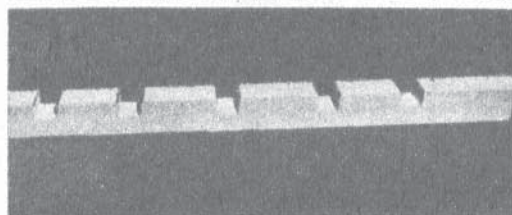
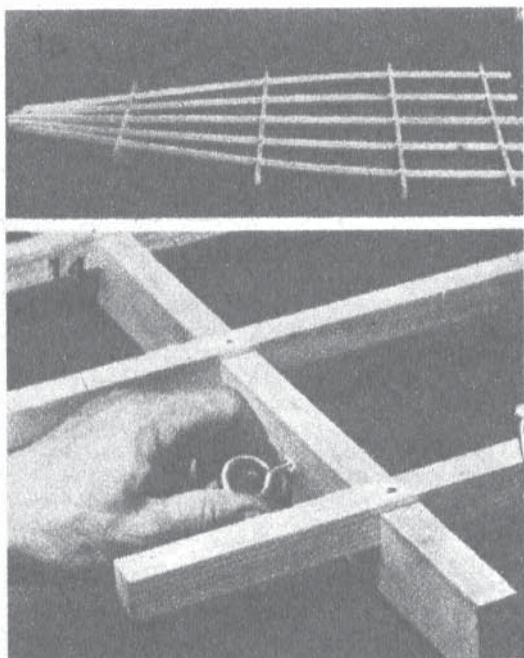
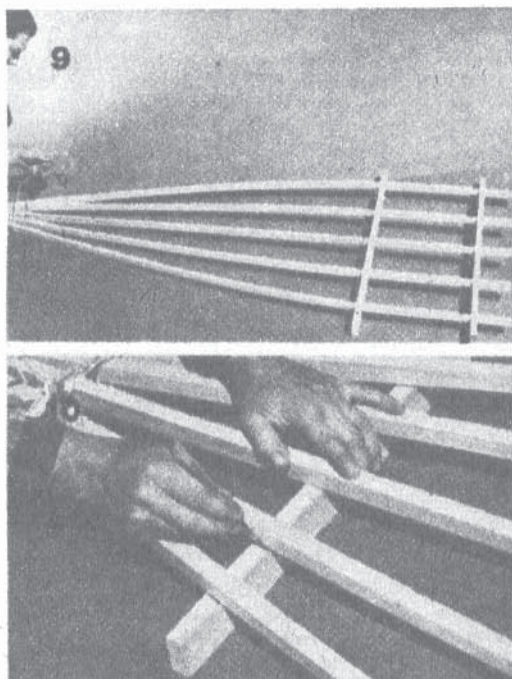

poprawienia dna wycięć za pomocą wąskiego, bardzo ostrego noża.

Gotowe listwy poziome układamy na równej, gładkiej powierzchni w takiej odległości od siebie, w jakiej mają być zmontowane z pionowymi listwami.

Teraz w wycięcia wciskamy listwy pionowe (fot. 7) uzyskując gotową konstrukcję rusztowania. Należy podczas tej czynności zwrócić uwagę na łatwość montażu; jeżeli wycięcia są zbyt wąskie, a pionowe listwy bardzo ciężko dają się w nie wcisnąć, to należy nieco powiększyć

my na gwoździe o wymiarach $\varnothing 1,5 \times 40$ mm wbijane w miejscu łączenia listw (fot. 8).

Gotowe rusztowanie można zawiesić na ścianie budynku np. na stalowych hakach wbitych w kołki osadzone w wywierconych otworach lub na sznurkach przywiązanych do haczyków wkręconych w drewno, tak jak to widać na fot. 1 i 2.

Parę słów należy jeszcze poświęcić zwiężającej się ku dołowi konstrukcji przedstawionej na fot. 2.

Jak widać na fotografii dwie górne listwy poziome mają jednakową długość, natomiast dwie dolne listwy są krótsze. Odtóż odległość między wycięciami tych dwóch dolnych listw trzeba dobrać doświadczalnie, zależnie od przyjętego kształtu całej konstrukcji. W praktyce najlepiej zrobić to wykonując rysunek rusztowania w skali 1:1 nawet na kilku arkuszach starych gazet sklejonych w odpowiedniej wielkości płachtę.

Dobieranie odległości wycięć na rysunku wykonanym w skali 1:4 czy przy jeszcze większym zmniejszeniu, wprawdzie jest możliwe, ale zawsze może spowodować niewielkie odchyłki. Montaż rusztowania przedstawiają fotografie 9-14.

Rusztowania nie malujemy, powierzchnia nie zabezpieczona drewna jest wprawdzie narażona na wpływ atmosferyczne, jednakże rośliny pnące „nie znoszą” malowanych, czy lakierowanych podpór.

Uwaga: fotografie zamieszczone w artykule pochodzą z książki Petera i Adrienne Oldale pt. „Tuinieren met hamer en troffel” wydanej w 1972 roku nakładem wydawnictwa „Kosmos” w Holandii.

szerokość wycięć, np. za pomocą kwadratowego pilnika do drewna, bowiem listwy rozszerzając się pod działaniem wilgoci mogą spowodować deformację, albo nawet złamanie gotowej już konstrukcji.

Ostateczne połączenie elementów rusztowania zrobi-

Jerzy Pietrzyk